

Durven zien wat er gebeurtí

Van het boek Prediker kun je heel wat leren. Het daagt uit om serieus te kijken naar wat er önder de zonö gebeurt. Daar hebben christenen nogal eens moeite mee. We kijken gemakkelijker naar de hemel dan naar de aarde. Je kunt te gemakkelijk omhoog kijken. Het is een christelijke verleiding de blik af te wenden van al het onbegrijpelijke en doelloze dat op aarde gebeurt, en er dan met de blik omhoog iets verhevens over te zeggen. Van Prediker kun je leren dat dit niet de weg is. Wie iets over God wil zeggen moet eerst serieus hebben willen kijken naar wat er op aarde gebeurt önder de zon...ö.

Prediker had zichzelf de opdracht gegeven de zin te ontdekken van alles wat zich önder de zonö of önder de hemelö afspeelt. Zijn bevindingen zijn niet zo inspirerend. Zijn geschrift is geen lectuur voor de vroege ochtend. Het zou sommigen de lust kunnen ontnemen om uit bed te komen. öHet oog wordt niet verzadigd van zien en het oor niet vervuld van horenö (1:8). Wat voor zin heeft het dan om 's morgens de ogen goed uit te wrijven? öEenzelfde lot treft de rechtvaardige en de goddeloze, het gaat de goede evenals de zondaarö (9:2). Er is kennelijk weinig te zien van de waarheid van Gods belofte dat wie zijn Woord gehoorzaamt gezegend zal worden en wie Zijn woord verwerpt vloek ontvangt (Deutr. 28). Niemand kan Prediker tegenspreken. Deze dingen gebeuren önder de zonö. Hij heeft gelijk, al willen we dat niet graag toegeven. Lezend in de bijbel bladeren we het boek Prediker haastig door, of geven er snel een ernstig stichtelijke draai aan door te wijzen op de laatste woorden uit dit boek: öVrees God en onderhoud zijn geboden. Want God zal elke daad doen komen in het gerichtö (10:13). Deze woorden zijn pas echt stichtelijk als je de moeite en de frustratie van de daaraan voorafgaande woorden serieus hebt willen nemen.

Is het in de gemeente anders?

Er is een vrome vluchtweg om te ontkomen aan de boodschap van Prediker. Ik doel op de opmerking öDat in de wereld alle menselijk doen en laten weliswaar een uitzichtloze en vermoeiende cirkelgang is, maar dat dit in de gemeente (natuurlijk) heel anders isö. O ja? Kun je alleen van de natuur en van öde wereldö zeggen: öAlle beken stromen naar de zee, nochtans wordt de zee niet vol?ö (1:7). Week in week uit wordt in de gemeente het Woord gepredikt en nochtans blijft de gemeente dezelfde. Kerkbezoekers laten zich met graagte volgieten met woorden over liefde, vergeving en levensverandering en kunnen thuisgekomen een uur later de boze bui van hun jongste zoontje niet aan. Welke ouderling kan het Prediker niet zuchtend nazeggen als hij voor de zoveelste keer een kwestie met die moeilijke broeder X moet oplossen: öAlle dingen zijn onuitsprekelijk vermoeiend?ö (1:9). Na hoeveel eindeloze discussies op raads- en gemeentevergaderingen moet je tot de conclusie van Prediker komen: öWat geweest is, zal er zijn, en wat gedaan is, zal gedaan worden?ö (1:9). Ook de christelijke gemeente en haar leden hebben veel wat önder de zonö thuishoort. Veel uit het gemeentelijk leven heeft het karakter van de wind, die: önaar het zuiden gaat, naar het noorden draait en aldoor draaiend voortgaat en op zijn kringloop weer terugkeertö (1:6). Van Prediker kun je leren dat je dit onder ogen moet willen zien vóór je grote dingen gaat zeggen over de gemeente en Gods werk daarin.

De les van Prediker.

Je kunt pas naar de hemel kijken als je eerst echt hebt willen zien wat er önder de hemelö allemaal gebeurt. Je kunt pas over Gods grootheid spreken als je éérst de menselijke kleinheid in eigen christelijk leven woord wilt hebben. Wie op aarde nooit eens met de mond vol tanden staat, heeft over God geen recht van spreken. Wie het kleine, gebrekkige en zondige van christenmensen niet wil zien, kijkt aan God voorbij. Maria van Magdala's woord van herkenning op paasmorgen: öMeester!ö (Joh. 20:16), kon alleen gesproken worden na de verwarring en verbijstering van Goede Vrijdag. Elk woord wat mensen over God spreken is pas waar, als het iets heeft van de opstanding; van de opstanding uit de dood van ons zien en begrijpen.

Olof de Vries